

ku Jej mystická extáza nie je len extázou smrti, ale aj extázou lásky Acíno-va túžba po tom, aby vstúpil do kostola Santa Maria della Vittorio, prechádza do túžby po všeplatnej interpretácii, do podnecovanej čitateľovej túžby po vstupe do chrámu jeho textu

OVEROVANIE MUŽSKEJ TÚŽBY (alebo ženský spôsob čítania jedného želania, respektíve túžby)

Natalia Dudašová vo svojej knihe *Škarupina* (1991) pokračuje v tomto príbehu o „želaní“ Ide o dialóg s esejou J Acína *Svatá a peklo* (1987, s 71)

N Dudašová odmieta argumentačný diskurz J Acína, ktorý tvrdí, že v žene vzniká slasť (rozkoš), keď do jej tela smrť kladie svoju kostnatú ruku Dudašová je proti ponižovaniu ženského tela, zvlášť, keď toto ponižovanie ženského tela prichádza zo strany, ktorá pre menšiu schopnosť dominancie v pohlavnom styku buduje na žene svoju falošnú istotu (ibid, s 95) Acín rozpráva o roz túženom ženskom tele Dudašová mu vyčíta, že svoju esej prekryl plášťom generálnych záverov, pod ktorý kladie ženské telo (roz túžené), o ktorom hovorí na základe básnických metafor Acínov text budí v nej nepokoj Cíti sa ponížená a cestuje do Ríma overiť si mužskú pravdu Dudašová sa pýta, či existuje nejaká dobrá štúdia, ktorá by nasledujúc Acínovu logiku, rozprávala o mužskom faluse v erekcii s kostnatou rukou smrti nad ním (ibid, s 80) Vyčíta mu, že hovorí o ženskej skúsenosti z hľadiska muža Autorka nemá pravdu, keď tvrdí, že smer strely (keď by sa tento smer predĺžil) nesmeruje k pohlavnému orgánu svätej Terezy — ona túto strelu vidí smerovať k prsiam Ale pravdu má, keď píše, že nie je to to isté byť poetkou Terezou v texte a mimo neho, že písanie Terezy o Piesni piesní a jej velebenie telesnej lásky ako výraz božskej lásky k národu Acín berie ako dôkaz pre nemú extázu, čo je, jemne povedane, čudne, že Terezino prežívanie na soche je len Berniniho videnie (dopisovanie jej textu), že pri čítaní sochy nemožno urobiť rekonštrukciu života Terezy (ibid, s 92)

Dudašová teda neakceptuje interpretáciu Jovicu Acína Nesúhlasí s tým, že Hans Baldung Green (svojim obrazom ženy, ktorá zomiera a ktorej smrť kostnatou rukou preniká do jej pohlavia) poskytuje podobný výraz tváre ako aj Tereza Podľa Dudašovej smrť je nástrojom nevyhnutnosti, konečnosti Postupné chladnutie tela Keď ti tvrdnú cievy, ako sa môžeš (hoci akým mystikom alebo umelcom by si bol) sústrediť na orgazmus Je presvedčená o opaku že veľkí mystici mohli dosiahnuť extázu, až erotickú, nie v smrti ale v živote, keď sa priblížili k vrcholnému bodu samozabúdania, ale v nijakom prípade zomierania Keby niekto napísal, že ide o vrchol erotickej slasti samotnej smrti, ktorá berie telo, to by bolo niečo iné Ale kostnatá ruka v tele ženy nie je slasť Je to dobrý obraz, nie však aj pohlavný styk Podľa S de Beauvoirovej by bolo chybné interpretovať emócie sv Terezy ako jednodu-

chú „sexuálnu sublimáciu“ Ide o neuznanú sexuálnu túžbu, ktorá sa formuje ako božská láska, v prítomnosti milenca, ktorý jej spôsobuje hlboký otras, a ten smeruje k jej milencovi Takto si v pohybe sveta svatá Tereza želá spojiť sa s bohom a vo svojom tele prežíva toto spojenie Intenzita viery preniká do najintímnejších častí jej pohlavia (ibid, s 84) Acín tvrdí opak, pre neho intenzita Terezinej túžby preniká do najintímnejšej časti jej viery Dudašová dôveruje S de Beauvoirovej Chce vysvetliť rozdiel medzi ženou a mužom, ukázať právo na existenciu ženského písma, ktoré sa radikálne líši od mužského

Ale to, čo Acín a Dudašová nemôžu alebo nechcú pochopiť, je vlastne textuálny a naratívny problém Acín a Dudašová sa nachádzajú v podstate na rozličných stranách, ale majú čosi spoločné je to stratégia negatívneho monopolu Obaja rozprávajú a túžba mať absolútnu pravdu ich privádza do situácií, keď nie sú „úradníkmi pravdy“ ale výrobcami vlastného príbehu Dudašovej bude blízka myšlienka Helene Cixousevej „a každý príbeh, každý mýtus hovorí niet miesta pre tvoje želanie v mojej spoločenskej práci Láska je len domáca práca (Perišić, 1986, s 169) Preto jej intelektuálnu energiu môžeme označiť ako boj proti falogocentrizmu, za znovuzrodenie sebavedomia ženy Zvíťaziť nad mužským „príbehom“ pre ňu znamená vybojovať si vlastnú integritu, oslobodenie telesného princípu Dudašová na rozdiel od Acína, Tamaša a iných nepíše text, ale SEXT! Je to veľmi charakteristické predovšetkým pre jej poéziu Ale aj pre ňu ako aj pre Acína alebo Berniniho platí moje textuálne telo je stvorené z jazyka (hovorenia) iného Dudašová si želá zbúrať pojmy, predpoklady a štruktúry tradičného mužského rozmýšľania Čítať ako žena znamená vyhnúť sa mužskému spôsobu čítania, poznať charakteristické obrany a „prekrúcania faktov“ mužského čítania a zabezpečiť korektívy (Culler, 1991, s 62) Ženy sa musia brániť, aby neboli zvädzané „krivolakými“ mužskými textami J Fetterly hovorí, že feministická kritika je politickým činom s cieľom, aby sa svet nielen interpretoval, ale aj zmenil A to zmenou vedomia tých, ktorí čítajú, a zmenou ich vzťahu k tomu, čo čítajú Dudašová je feministická kritička, ktorá túži stať sa čitateľom, ktorý sa búri, a nie čitateľom, ktorý súhlasí Chce vyhnúť mužský duch vtlačený do žien Čitateľ viac neštrukturuje text, ale text dáva určité odpovede a aktívne usmerňuje čitateľa Čitatelia v procese čítania píšú text, ale toto písanie usmerňuje stratégia samého textu alebo tradícia, ktorá sformovala „obzor očakávania“ recipienta Podľa U Eca text nemôžeš použiť tak, ako chceš, ale iba tak, ako to text chce Čitateľ sa stáva obeťou pekelných autorovej stratégie Vlastne čím viac je čitateľ aktívny, projektívny alebo kreatívny, tým viac s ním veta alebo autor manipulujú Keďže je text len radom formálnych štruktúr, ktorým čitatelia dávajú význam, treba povedať, že text ako aj jeho význam a čitateľ sú výtvormi stratégií nejakej interpretač-